

GLOSSARY

	Term	Definition (English)	Notes	Термін	Визначення (англ.)	Примітки
1	Health Policy	<p>A formal statement or procedure within institutions (notably government) which defines priorities and the parameters for action in response to health needs, within available resources and other political pressures.</p> <ul style="list-style-type: none"> • WHO, 1998b 	<p>Health policy is often enacted through legislation or other forms of rule-making which define regulations and incentives which enable the provision of health services and programmes, and access to those services and programmes.</p> <ul style="list-style-type: none"> • WHO, 1998b 	Політика охорони здоров'я	<p>Офіційне твердження або процедура в установах (особливо урядових), що визначає пріоритети та параметри дій відповідно до потреб здоров'я, у межах наявних ресурсів та інших політичних факторів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ВООЗ, 1998б 	<p>Політика в галузі ОЗ часто здійснюється через законодавчі та нормативні акти, які уможливають надання медичних послуг та програм і доступ до цих послуг та програм.</p>
2	Quality of care defined in terms of 6 dimensions of quality	<p>Quality is “the degree to which health services for individuals and populations increase the likelihood of desired health outcomes and are consistent with current professional knowledge” (USAID, 1999).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/Glossary/TopPage?phrase=Q <p>Health care should be:</p>	<p>In 2001, the IoM defined these six dimensions of quality and proposed them as the aims for a 21st Century Health Care System.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Crossing the Quality Chasm. Committee on Quality of Health Care in America, Institute of Medicine, 2001.</i> <p>However, whichever definition is chosen, it is fundamental that 'quality' must pervade all actions that are undertaken within a health service. It therefore must be built in and not seen as separate from day to day work.</p>	Якість допомоги, що визначається за шістьма вимірами якості	<p>Якість є «ступінь, до якої медичні послуги для окремих осіб та населення взагалі збільшують можливість бажаного результату стосовно здоров'я та є узгодженими із сучасним професійним знанням» (USAID, 1999).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/Glossary/TopPage?phrase=Q <p>Охорона здоров'я має бути:</p> <p>Безпечною – уникати завдання шкоди пацієнтам при наданні допомоги</p>	<p>У 2001 році, Інститут Медицини визначив шість вимірів якості та запропонував їх як цілі для Системи ОЗ ХХІ-ого Століття.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Долаючи Прірву Якості. Комітет з Якості Охорони Здоров'я в Америці, Інститут Медицини, 2001 р.</i> <p>Втім, яке б визначення не було обране, основним правилом є те, що «якість» повинна охоплювати всі дії, що відбуваються у охороні здоров'я. Тож вона має бути інтегрованою у щоденну роботу, а не розглядатися як щось окреме від неї.</p>

Safe – avoiding injuries to patients from the care that is intended to help them.
 Effective – providing services based on scientific knowledge to all who could benefit and refraining from providing services to those not likely to benefit (avoiding underuse and overuse, respectively).
 Patient-centred – providing care that is respectful of and responsive to individual patient preferences, needs, and values and ensuring that patient values guide all clinical decisions.
 Timely – reducing waits and sometimes harmful delays for both those who receive and those who give care.
 Efficient – avoiding waste, including waste of equipment, supplies, ideas, and energy.
 Equitable – providing

Ефективною – надавати послуги, що базуються на наукових знаннях, всім, хто може отримати користь від них, та утримуватись від надання послуг тим, хто навряд чи отримає від них користь (уникаючи недо-використання та пере-використання відповідно).
 Орієнтованою на пацієнта – надавати допомогу, що поважає та відповідає особистим вимогам, потребам та цінностям пацієнта, забезпечувати дотримання всіх клінічних рішень цінностям пацієнта.
 Вчасною – скорочувати час очікування та затримки як для тих, хто надає, так і для тих, хто отримує допомогу.
 Раціональною – уникати марнування обладнання, ресурсів, ідей та енергії.
 Справедливою – надавати допомогу, що не змінюється у якості в залежності від особових характеристик, таких як стать, расова або етнічна приналежність, географічне розташування та соціо-економічний статус.

- *Долаючи Прірву Якості.*

		<p>care that does not vary in quality because of personal characteristics such as gender, ethnicity, geographical location, and socio-economic status.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Crossing the Quality Chasm. Committee on Quality of Health Care in America, Institute of Medicine, 2001.</i> 			<p><i>Комітет з Якості Охорони Здоров'я в Америці, Інститут Медицини США, 2001 р.</i></p>	
3	Primary health care	<p>The first level contact with people taking action to improve health in a community (WHO, 1998). In a system with a gatekeeper, all initial (non-emergency) consultations with doctors, nurses or other health staff are termed primary health care, as opposed to secondary health care or referral services. In systems with direct access to specialists, the distinction is usually based on facilities, with polyclinics, for example, providing</p>	<p>Primary Health Care is essential health care made accessible at a cost which the country and community can afford, with methods that are practical, scientifically sound and socially acceptable (WHO, 1998b). Primary health care was strengthened to ensure that priority essential health services were provided at the first point of care by general practitioners.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=primary+health+care 	Первинна медична допомога	<p>Контакт першого рівня з людьми, що діють у напрямку покращення стану здоров'я у суспільстві (ВООЗ, 1998). У системі з «спрямовувачими» всі початкові (не екстрені) консультації з лікарями, медсестрами або іншими медичними працівниками відносяться до первинної медичної допомоги, на відміну від вторинної медичної допомоги або послуг за направленням. У системах з прямим доступом до спеціалістів – відмінності, зазвичай, базуються на закладах, напр. поліклініки надають ПМД, а лікарні - ВМД (Виммер, 1997 р.; Гетцен,</p>	<p>Первинна медична допомога – це необхідна медична допомога, що є доступною за ціною, яку країна та суспільство можуть собі дозволити, практичними методами, науково перевіреними та соціально прийнятними (ВООЗ, 1998б). Первинну медичну допомогу було посилено з тим, щоб забезпечити надання пріоритетних та необхідних медичних послуг на першому етапі допомоги лікарями загальної практики.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=primary+health+care

		<p>primary care and hospitals secondary care (Witter, 1997; Getzen, 1997).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=primary+health+care 			<p>1997p.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=primary+health+care 	
4	Secondary health care	<p>Specialized ambulatory medical services and commonplace hospital care (outpatient and inpatient services). Access is often via referral from primary health care services.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=secondary+health+care 	<p>Does not include highly specialized, technical inpatient medical services (which is tertiary health care). Care provided by medical specialists, usually in a hospital setting, but also some specialist services provided in the community (Witter, 1997). Secondary health care is often used inappropriately, as it was directly accessed with no referral from primary care level.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=secondary+health+care 	Вторинна медична допомога	<p>Спеціалізовані амбулаторні медичні послуги та загальна лікарняна допомога (амбулаторна та стаціонарна). Доступ часто через направлення від ПМД.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=secondary+health+care 	<p>Не включає високоспеціалізовані, технічні стаціонарні послуги (що відносяться до ТМД). Допомога надається медичними спеціалістами, зазвичай у лікарні, але деякі спеціалізовані послуги надаються на рівні первинної медичної допомоги (Віттер, 1997 р.). Вторинна медична допомога часто використовується неналежним чином, так як до неї існував прямий доступ без направлення з рівня ПМД.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=secondary+health+care

5	Tertiary health care (THC)	<p>Refers to medical and related services of high complexity and usually high cost (WHO, 1998).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=tertiary+health+care 	<p>Those referred from secondary care for diagnosis and treatment, and which is not available in primary and secondary care. Tertiary care is generally only available at national or international referral centers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=tertiary+health+care <p>THC usually serve defined catchment population which is unlikely to be less than a million and is not limited by territorial boundaries.</p>	Вузькоспеціалізована (третинна) медична допомога (ТМД)	<p>До неї відносяться медичні та пов'язані з ними послуги високої складності та, звичайно, великої вартості (ВООЗ, 1998 р.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=tertiary+health+care 	<p>Ті, хто були направлені з ВМД для діагностики та лікування, що не доступні на первинному та вторинному рівнях медичної допомоги. Вузькоспеціалізована допомога здебільшого надається лише у спеціалізованих медичних клініках національного або міжнародного значення</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=tertiary+health+care <p>ТМД, зазвичай, обслуговує певне населення яке , як правило становить не менше одного мільйона та не обмежується територіально.</p>
6	Acute care	<p>Short-term medical treatment, usually in a hospital, for patients having an acute illness or injury or recovering from surgery.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>The American Heritage Medical Dictionary. Houghton Mifflin Company, 2007.</i> 	<p>Acute care is usually given in a hospital by specialized personnel using complex and sophisticated technical equipment and materials, and it may involve intensive or emergency care. This pattern of care is often necessary for only a short time, unlike chronic care.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mosby's Medical Dictionary, 8th edition. Elsevier, 2009.</i> 	Допомога при гострих станах	<p>Короткострокове лікування, зазвичай у лікарні, для пацієнтів із гострим захворюванням або травмою або таких, що одужують після оперативного втручання.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Американський Медичний Словник, Хоутон Міффілн Кампані, 2007 р.</i> 	<p>Допомога при гострих станах, зазвичай, надається у лікарні спеціалізованим персоналом, за використанням складних та розвинутих технічних матеріалів та обладнання, та вона може включати інтенсивну (реанімаційну) або невідкладну допомогу. Такий тип допомоги здебільшого необхідний тільки на короткий період часу, на відміну від допомоги при хронічних станах.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Медичний Словник Мосбі, 8 видання. Елсвієр, 2009 р.</i>

7	<p>Long term care (LTC)</p>	<p>Range of medical and/or social services designed to help people who have disabilities or chronic care needs. Services may be short- or long-term and may be provided in a person's home, in the community, or in residential facilities (e.g., nursing homes or assisted living facilities).</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://aspe.hhs.gov/daltcp/diction.shtml#LTC <p>The goal of long-term care services is to help you maximize your independence and functioning at a time when you are unable to be fully independent.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.longtermcare.gov/LTC/Main_Site/Understanding_Long_Term_Care/Basics/Basics.aspx 	<p>A long-term condition can be defined as one of prolonged duration that may affect any aspect of the person's life. These can be life threatening, affecting people physically, mentally and emotionally.</p> <p>Examples of long term conditions include: asthma, diabetes, epilepsy, psoriasis, heart disease; arthritis; ME; chronic pain; and mental health problems (this list is by no means exhaustive).</p> <p>Some people are born with long term conditions; others will be affected at different ages and stages of life. Symptoms may come and go and may progress. Many people have more than one long term condition. Usually there is no cure but there are often things that can be done to maintain and improve quality of life.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.ltcas.org.uk/index.php?id=18 	<p>Довготривала допомога (ДД)</p>	<p>Діапазон медичних або/та соціальних послуг, розроблений для надання допомоги людям із хронічними хворобами або інвалідам. Послуги можуть бути коротко- або довготривалими та можуть надаватись людині на дому, на первинному рівні або в спеціалізованих закладах (напр., у будинках сестринського догляду або притулках)</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://aspe.hhs.gov/daltcp/diction.shtml#LTC <p>Ціллю послуг довготривалої допомоги є допомогти підвищити незалежність та функціонування осіб в той час, коли такі особи неспроможні бути повністю незалежними.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.longtermcare.gov/LTC/Main_Site/Understanding_Long_Term_Care/Basics/Basics.aspx 	<p>Довготривале захворювання можна визначити як таке, що є тривалим у часі та впливає на будь-яку частину життя особи. Вони можуть бути загрожуючими життю, фізично, психічно та емоційно вражаючи людей.</p> <p>Прикладами довготривалих хвороб є: астма, діабет, епілепсія, псоріаз, рак, серцеві хвороби; артрит; синдром хронічної стомленості; хронічна біль; а також розлади нервової системи (цей перелік не є вичерпним).</p> <p>Деякі люди народжуються із довготривалими хворобами; інші можуть на них захворіти у різному віці та стадії життя. Симптоми можуть зникати та проявлятися знов, можуть прогресувати. Багато людей мають більш ніж одне довготривале захворювання. Зазвичай, такі захворювання невиліковні, але здебільшого існують методи підтримання та покращення якості життя.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.ltcas.org.uk/index.php?id=18
---	------------------------------------	---	---	--	---	---

8	Social care	<p>Services related to long-term inpatient care plus community care services, such as day care centres and social services for the chronically ill, the elderly and other groups with special needs such as the mentally ill, mentally handicapped and the physically handicapped.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=Social+care 	<p>The borderline between health care and social care varies from country to country, especially regarding social services which involve a significant, but not dominant health care component such as, for example, long-term care for dependent older people. The integration of social care and health care is becoming especially important because of the ageing of the population.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=Social+care 	Соціальна допомога	<p>Послуги, що відносяться до довготривалої стаціонарної допомоги із додатковими послугами допомоги у суспільстві, такими як центри денного стаціонару та соціальні послуги хронічним хворим, літнім людям та іншим групам населення із особливими потребами, такими як психічно хворі, розумово обмежені та фізично обмежені.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=Social+care 	<p>Межа між медичною та соціальною допомогою різниться від країни до країни, особливо стосовно соціальних послуг, що включають значну, але не домінуючу медичну складову, таку як, наприклад, ДД залежним літнім людям. Інтеграція соціальної допомоги та медичних послуг стає все більш важливою через старіння населення.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.euro.who.int/observatory/glossary/toppage?phrase=Social+care
9	Intensive care	<p>Continuous and closely monitored health care that is provided to critically ill patients.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>The American Heritage® Dictionary of the English Language, Fourth Edition Copyright © 2006 by Houghton Mifflin Company.</i> 	<p>Intensive care is needed to care for patients in a life-threatening condition, who need continuous monitoring and treatment. Intensive care units (ICUs) are small, specialised wards, which usually have less than 12 beds, higher numbers of staff, and specialist medical equipment. ICUs receive patients from other hospital wards, high dependency units, direct from surgery or surgical wards, and from accident and emergency departments. When a patient is admitted to an ICU, they are cared for by an intensive care</p>	Інтенсивна (реанімаційна) допомога	<p>Безперервна та ретельно контрольована медична допомога, що надається пацієнтам у критичному стані.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Американська Спадіщина® Словник англійської мови, Четверте видання Авторське право © 2006 р. Хоутон Міффлін Кампані.</i> 	<p>Інтенсивна (реанімаційна) допомога потрібна для пацієнтів, що знаходяться у життєво небезпечному стані та потребують постійного нагляду і лікування. Відділення інтенсивної (реанімаційної) допомоги (ВР(І)Д) є невеликими, спеціалізованими палатами, які зазвичай мають менше 12 ліжок, більшу кількість персоналу та спеціального медичного обладнання. ВР(І)Д отримують пацієнтів з інших відділень лікарень, відділень інтенсивного догляду;</p>

specialist, as well as the treatment team who cared for them when they were first admitted to hospital, plus any other specialists who may be able to help with their recovery. To understand how intensive care works in relation to treatment in other parts of a hospital, it helps to know the levels of care. The levels of care determine how much treatment is needed for patients, and how intensive it is.

Level 0 - patients who can be cared for on a normal ward.

Level 1 - patients who are at risk of their conditions deteriorating, and need a higher level of care.

Level 2 - patients who need more in-depth care and observation, such as after an operation, or those who have a single failing organ system, such as the kidneys. These types of patients will usually be cared for in a high dependency unit (HDU).

Level 3 - patients who cannot breathe without medical help, those who need support for at least two failing organ systems, such the kidneys and digestive system, or have multi-organ failure. These patients will usually be cared for in intensive care.

направлених з хірургічних палат або відділення хірургії, а також відділів невідкладної та швидкої допомоги. Коли пацієнта направляють до ВР(І)Д, за ним наглядає спеціаліст з реанімаційної (інтенсивної) допомоги, а також лікувальна команда, що веде його з моменту надходження до лікарні, та додатково до них будь-які інші спеціалісти, які можуть допомогти його одужанню.

Для розуміння роботи реанімаційної (інтенсивної) допомоги порівняно до лікування у інших відділеннях лікарні, корисно дізнатись про рівні допомоги. Рівні допомоги визначають який обсяг та інтенсивність допомоги потребуються пацієнтом.

Рівень 0 – пацієнт, догляд за яким можливий у звичайній палаті.

Рівень 1 – пацієнт, якому загрожує погіршення стану здоров'я та який потребує вищого рівня допомоги.

Рівень 2 – пацієнт, який потребує більш глибокої допомоги та нагляду, наприклад у післяопераційний період, або у випадку відмови однієї з систем органів, напр. нирок. Такий тип пацієнтів зазвичай

			<ul style="list-style-type: none"> • http://www.nhs.uk/Conditions/Intensive-care/Pages/Definition.aspx <p>This term is usually used to describe the inpatient specialist medical care given to patients at risk of complications or death following either an injury, an operation, or some other event necessitating life-preserving interventions.</p>			<p>направляється на лікування у відділенні інтенсивного догляду (ВІД).</p> <p>Рівень 3 – пацієнт, який не може дихати самостійно, потребує підтримки принаймні двох систем органів, що відмовляють, таких як, наприклад, нирки та система травлення, або в якого відмовили декілька органів різних систем. Такі пацієнти зазвичай направляються до лікування у відділення реанімаційної (інтенсивної) допомоги.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.nhs.uk/Conditions/Intensive-care/Pages/Definition.aspx <p>Цей термін зазвичай використовується для опису стаціонарної спеціалізованої медичної допомоги, що надається пацієнтам в умовах загрози ускладнень або смерті внаслідок травми або оперативного втручання або будь-якого іншого випадку, що змушують до втручання, спрямованого на рятування життя.</p>
10	Clinical audit	Clinical audit is a quality improvement process that seeks to improve patient care and outcomes through	Aspects of the structure, processes, and outcomes of care are selected and systematically evaluated against explicit criteria. Where indicated,	Клінічний аудит	Клінічний аудит є процесом вдосконалення якості, що спрямований на покращення догляду за пацієнтами та результатів	Аспекти структури, процесів та результатів допомоги відбираються та систематично оцінюються за детальними критеріями. Де необхідно, зміни

		<p>systematic review of care against explicit criteria and the implementation of change.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>NHS, NICE. Principles for Best Practice in Clinical Audit. Oxford, Radcliffe Medical Press, 2004. ISBN 1-85775-976-1</i> 	<p>changes are implemented at an individual, team, or service level, and further monitoring is used to confirm improvement in healthcare delivery.</p> <p>At a national level, there is a responsibility to ensure that clinical audit is an integral part of the quality improvement and clinical governance strategies.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>NHS, NICE. Principles for Best Practice in Clinical Audit. Oxford, Radcliffe Medical Press, 2004. ISBN 1-85775-976-1</i> 		<p>через систематичний перегляд допомоги у порівнянні до детальних критеріїв та впровадження змін.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>НСОЗ, Інститут клінічної досконалості Великобританії Принципи передової практики у клінічному аудиті. Оксфорд, Редкліфф Медікал Пресс, 2004 р. ISBN 1-85775-976-1</i> 	<p>впроваджуються на індивідуальному, командному або сервісному рівні, а також використовується подальший моніторинг для підтвердження покращення надання медичних послуг.</p> <p>На національному рівні, існує відповідальність за забезпечення того, щоб клінічний аудит став невід'ємною частиною стратегій вдосконалення якості та клінічного управління.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>НСОЗ, Національний Інститут здоров'я та якості медичної допомоги Великобританії Принципи передової практики у клінічному аудиті. Оксфорд, Редкліфф Медікал Пресс, 2004 р. ISBN 1-85775-976-1</i>
11	Indicators	<p>A Clinical Indicator is a quantitative measure that provides some information about a specific aspect of the delivery or outcomes of clinical care.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Clinical Indicators. NHS Quality Improvement Scotland, 2007. ISBN 1-84404-477-7</i> 	<p>Clinical indicator, drawn from centrally maintained national datasets, rarely (if ever) provide a direct measure of quality. Instead, indicators serve as flags or pointers, and can identify potential opportunities for improving by allowing comparisons to be made, eg between different service providers, across a period of time. Example of a quality indicator: the proportion of people who survive following</p>	Індикатори	<p>Клінічний індикатор є кількісним виміром, що надає певну інформацію про конкретний аспект надання або результатів клінічної допомоги.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Клінічні індикатори. Національний Інститут здоров'я та якості медичної допомоги Шотландія, 2007 р. ISBN 1-84404-477-7</i> <p>Ретроспективно визначений індикатор для оцінки</p>	<p>Клінічний індикатор, що виводиться із центрально утримуваних національних файлів, рідко (якщо взагалі) надає пряме вимірювання якості. Замість цього індикатори слугують позначками або сигналами, та можуть ідентифікувати потенційні можливості для вдосконалення через дозвіл виконання порівнянь, напр. між різними постачальниками послуг, протягом певного</p>

		<p>Retrospectively defined indicator for quality assessment of provided medical services, in respect to which there is evidence or consensus of its direct influence on quality of medical care</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>NHS, NICE. Principles for Best Practice in Clinical Audit. Oxford, Radcliffe Medical Press, 2004. ISBN 1-85775-976-1</i> 	admission to hospital with a heart attack.		<p>якості наданих медичних послуг, щодо якого існують докази або консенсус стосовно його прямого впливу на якість медичної допомоги</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>НСОЗ, Інститут клінічної досконалості Великобританії Принципи передової практики у клінічному аудиті. Оксфорд, Редкліфф Медікал Пресс, 2004 р. ISBN 1-85775-976-1</i> 	<p>проміжку часу. Приклад індикатора якості: рівень смертності серед пацієнтів, що були доставлені до лікарні із серцевим нападом.</p>
12	Clinical guidelines (CG)	<p>A CG is a systematically developed statement to assist practitioner and patient decisions about appropriate health care for specific clinical circumstances</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Field MJ, Lohr KN, 2001</i> • <i>NHS, NICE. Principles for Best Practice in Clinical Audit. Oxford, Radcliffe Medical Press, 2004. ISBN 1-85775-976-1</i> 		Клінічні настанови (КН)	<p>КН є систематично вдосконалюваним твердженням, що допомагає лікарю та пацієнту прийняти правильне рішення щодо відповідного лікування певного клінічного випадку</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Філд М.Дж., Лор К.Н., 2001р.</i> • <i>НСОЗ, Інститут клінічної досконалості Великобританії Принципи передової практики у клінічному аудиті. Оксфорд, Редкліфф Медікал Пресс, 2004 р. ISBN 1-85775-976-1</i> 	

13	Medical standards	<p>A standard is a statement of performance patients should expect from their HC System.</p> <ul style="list-style-type: none"> Adapted from <i>NHS QIS & NICE advice: definitions & status. NHS Quality Improvement Scotland, 2006.</i> 	<p>MS has to be: In simple language, Consistent with other recognised standards, Explicit and measurable, yet realistic, Mandatory, Results orientated, focusing on patient outcomes, Credible and widely disseminated, Few in number, Balanced, Evidence-based</p>	Стандарти медичної допомоги	<p>Стандарт є твердженням про рівень роботи, якого пацієнти мають очікувати від своєї системи ОЗ.</p> <ul style="list-style-type: none"> Адаптовано <i>NHS QIS & NICE advice: definitions & status. NHS Quality Improvement Шотландія, 2006</i> 	<p>МС повинні бути: Викладені простою мовою, Узгоджені із іншими визнаними стандартами, Детальними та вимірюваними, але реалістичними, Обов'язковими, Орієнтованими на результати, сконцентрованими на результатах пацієнтів, Достовірними та широко розповсюдженими, У невеликій кількості, Збалансовані, Засновані на доказах.</p>
14	Local Clinical protocols	<p>Clinical protocol is the detailed outline of the steps to be followed in the treatment of a patient.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Mosby's Dental Dictionary, 2nd edition. Elsevier, I, 2008.</i> <p>A plan or set of steps which defines appropriate action. A research protocol sets out, in advance of carrying out the study, what question is to be answered and how information will be collected and analysed. Guideline implementation protocols set out how</p>	<p>LCP arise directly from the clinical guidelines of the corresponding topic developed on the base of EBM. CLP usually present the detailed instructions or procedural rules for the provision of medical (or surgical) care and are directly influenced by the organizational structure of the health institution.</p>	Локальні клінічні протоколи	<p>Клінічний протокол це деталізований опис кроків, яких потрібно дотримуватись при лікуванні пацієнта.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Стоматологічний Словник Мосбі, Друге видання. Елсвієр, I, 2008 р.</i> <p>План або перелік кроків, що визначає доречні дії. Дослідний протокол встановлює, до проведення вивчення, яке питання має отримати відповідь та як інформація збиратиметься та аналізуватиметься. Протоколи для використання у рекомендаціях встановлюють, яким чином рекомендація буде</p>	<p>ЛКП напряму походять із клінічних рекомендацій з відповідної тематики, що розроблені на базі доказової медицини. ЛКП зазвичай представляють собою деталізовані інструкції або процедурні правила для надання медичної (або хірургічної) допомоги та напряму зазнають впливу з боку організаційної структури медичної установи.</p>

		<p>guideline recommendations will be used in practice by the health care system, both at national and local levels.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.nice.org.uk/website/glossary/glossary.jsp?alpha=R(NICE GLOSSARY) 			<p>використовуватися на практиці системою медичного обслуговування, як на національному так і місцевому рівнях.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.nice.org.uk/website/glossary/glossary.jsp?alpha=R(NICE GLOSSARY) 	
15	ICD 10 (international classification of diseases, 10 version)	<p>The ICD is the international standard diagnostic classification for all general epidemiological, many health management purposes and clinical use. In addition to enabling the storage and retrieval of diagnostic information for clinical, epidemiological and quality purposes, these records also provide the basis for the compilation of national mortality and morbidity statistics by WHO Member States.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.who.int/classifications/icd/en/ 		МКХ 10 (міжнародна класифікація хвороб, 10 версія)	<p>МКХ є міжнародною стандартною діагностичною класифікацією для всіх загально-епідеміологічних, багатьох управлінських питань у сфері медицини та клінічного використання. Окрім уможливлення зберігання та отримання діагностичної інформації для клінічних, епідеміологічних та якісних цілей, ці записи також створюють базис для складання національної статистики щодо рівнів захворюваності та смертності країн-членів ВООЗ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.who.int/classifications/icd/en/ 	

16	Procedure codes					
17	DRG	<p>Diagnosis Related Groups (DRGs): A classification system that groups patients according to principal diagnosis, presence of a surgical procedure, age, presence or absence of significant comorbidities or complications, and other relevant criteria.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.fas.org/ota/reports/8306.pdf 		ДСГ (DRG)	<p>Діагностично Споріднені Групи (ДСГ): Система класифікації, що дозволяє групувати пацієнтів відповідно основного діагнозу, наявності хірургічного втручання, віку, наявності або відсутності значних конкурентних або супутніх захворювань або ускладнень, а також інших релевантних критеріїв.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.fas.org/ota/reports/8306.pdf 	
18	Monitoring	<p>The systematic process of collecting information on the performance of clinical or non-clinical activities, actions or systems. Monitoring may be intermittent or continuous. It may also be undertaken in relation to specific incidents of concern or to check key performance areas.</p>		Моніторинг	<p>Систематичний процес збору інформації щодо результативності клінічної або неклінічної діяльності, роботи або систем. Моніторинг може бути періодичним або безперервним. Він також може застосовуватись відносно конкретних проблемних питань або для перевірки ключових частин роботи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Національні Стандарти.</i> 	

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>National Standards. Clinical Governance & Risk management: achieving safe, effective, patient-focused care and services. NHS QIS, 2005. ISBN 1-84404-340-1.</i> 			<p><i>Клінічне керівництво та управління ризиками: досягнення безпечної, ефективної, пацієнт-центричної допомоги та послуг. НСОЗ ВЯШ, 2005 р. ISBN 1-84404-340-1.</i></p>	
19	Accreditation	<p>Public recognition by a national healthcare accreditation body of the achievement of accreditation standards by a healthcare organization, demonstrated through an independent external peer assessment of that organization's level of performance in relation to the standards.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Developing hospital accreditation in Europe. Division of Country Support, WHO Regional Office for Europe, 2004.</i> 	<p>A process whereby a professional association or nongovernmental agency grants recognition to a school or health care institution for demonstrated ability to meet predetermined criteria for established standards, such as the accreditation of hospitals by the Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/accreditation 	Акредитація	<p>Публічне визнання національним органом з акредитування ОЗ досягнення акредитаційних стандартів організацією з ОЗ, продемонстроване через незалежне зовнішнє оцінювання колегами рівню роботи такої організації відносно стандартів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Розвиток акредитації лікарень в Європі. Відділ підтримки країн, Регіональний Європейський офіс ВООЗ, 2004 р.</i> 	<p>Процес, за допомогою якого професійні асоціації або неурядові організації визнають школи або установи з ОЗ за продемонстровану здатність відповідати попередньо встановленим критеріям авторитетних стандартів, таких як акредитація лікарень Зведеною Комісією з акредитації організацій з ОЗ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/accreditation

20	Licensure	<p>Process by which a government authority grants permission, usually following inspection against minimal statutory standards, to an individual practitioner or healthcare organization to operate or to engage in an occupation or profession.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Developing hospital accreditation in Europe. Division of Country Support, WHO Regional Office for Europe, 2004.</i> 		Ліцензування	<p>Процес, яким урядова влада надає дозвіл, зазвичай після перевірки відносно мінімальних обов'язкових стандартів, практикуючому лікарю або медичній організації для здійснення професійної діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Розвиток акредитації лікарень в Європі. Відділ підтримки країн, Регіональний Європейський офіс ВООЗ, 2004 р.</i> 	
21	Certification	<p>Formal recognition of compliance with set standards (e.g. ISO 9000 series for quality systems) validated by external evaluation by an authorized auditor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Developing hospital accreditation in Europe. Division of Country Support, WHO Regional Office for Europe, 2004</i> 		Сертифікація	<p>Формальне визнання відповідності встановленим стандартам (напр. серії стандартів ISO 9000 для систем якості) ратифіковане зовнішнім оцінюванням уповноваженого аудитора.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Розвиток акредитації лікарень в Європі. Відділ підтримки країн, Регіональний Європейський офіс ВООЗ, 2004 р.</i> 	

22	Quality assurance	<p>Quality assurance is a planned and systematic approach to monitoring, assessing and improving the quality of health services on a continuous basis within existing resources.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.liv.ac.uk/lstm/hsr/hsrqapb.html 	<p>Quality Assurance in Health Care :</p> <ul style="list-style-type: none"> -QA packages should be locally developed and flexible rather than imported "off-the-shelf" packages. -A QA strategy should start with a client focus. This is cheap and well defined and involves everyone, with an emphasis on staff-patient interactions. -Establishing a quality culture in the health service enables staff to view patients as clients and promotes a more respectful attitude between staff and patients. -National policy makers, senior managers and doctors all need to champion QA; otherwise success will be partial. -Interdisciplinary QA teams represent the best mechanism for driving the QA process, since most quality problems cross traditional professional boundaries -Training teams rather than individuals is far more likely to lead to long-term sustainability of the QA process. 	<p>Забезпечення якості</p>	<p>Забезпечення якості є запланованим та систематичним підходом до моніторингу, оцінювання та вдосконалення якості медичних послуг на безперервній основі в рамках наявних ресурсів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.liv.ac.uk/lstm/hsr/hsrqapb.html 	<p>Забезпечення якості у ОЗ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Комплекси ЗЯ повинні бути вироблені місцево та бути гнучкими, а не імпортованими "готовими" комплексами. - Стратегія ЗЯ повинна починатися з концентрації на пацієнті. Це маловитратно та добре визначено, а також залучає всіх із наголосом на взаємодію персоналу та пацієнта. - Впровадження культури якості у медичних послугах дозволяє персоналу сприймати пацієнтів як клієнтів та поширює більш шанобливе ставлення між персоналом та пацієнтами. - Ті, хто формують політику на національному рівні, управлінці вищої ланки та лікарі мають боротися за ЗЯ; інакше успіх буде лише частковим. - Міждисциплінарні команди з ЗЯ є найкращим механізмом для просування процесу ЗЯ, оскільки більшість проблем з якості перетинають традиційні професійні межі. - Навчання команд, а не
----	-------------------	--	--	-----------------------------------	--	---

-Standards for quality indicators should reflect national policies, but annual targets should be agreed locally.
 -There are initial start-up costs involved in establishing QA systems such as training and planning meetings.
 -QA activities should be factored into regional and district annual work plans.
 -Partnership with community groups encourages client involvement in the QA process and gives communities more say over the type of services they need.

- *The Health Sector Reform Research Work Programme (2000)*
- <http://www.liv.ac.uk/lstm/hsr/hsrqapb.html>

Three elements are:

1. Clinical standards
2. Performance management
3. Patient satisfaction

окремих осіб більш вірогідно призведе до довготривалої стабільності процесу ЗЯ.
 - Стандарти для індикаторів якості повинні відображати національну політику, але щорічні цілі повинні бути узгоджені місцево.
 - Існують початкові стартові витрати пов'язані із встановленням систем ЗЯ, напр. на навчальні та планувальні зустрічі.
 - Діяльність з ЗЯ повинна бути показана у регіональних та районних щорічних робочих планів.
 - Партнерство із громадськими групами заохочує залучення клієнта до процесу ЗЯ та надає громаді більше впливу на вибір послуг, що вона потребує.

- *Дослідна програма з реформи сфери охорони здоров'я (2000 р.)*
- <http://www.liv.ac.uk/lstm/hsr/hsrqapb.html>

Трьома елементами є:

1. Стандарти медичної допомоги
2. Управління якістю

						роботи 3. Задоволення пацієнтів
23	Clinical Governance	<p>It is corporate accountability for clinical performance.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sam Galbraith, the Scottish Minister for Health, 1998.</i> <p>A framework through which HC organisations are accountable for both continuously improving the quality of their services and safeguarding high standards of care by creating an environment in which excellence in clinical care will flourish.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Department of Health. A First Class Service: Quality in the New NHS. HMSO, London, 1998.</i> • <i>Welsh Office. Quality Care and Clinical Excellence. Cardiff: Welsh</i> 	<p>Clinical governance will not replace professional self regulation and individual clinical judgement, concepts that lie at the heart of health care in this country. But it will add an extra dimension that will provide the public with guarantees about standards of clinical care.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Sam Galbraith, the Scottish Minister for Health, 1998.</i> 	<p>Клінічне управління</p>	<p>Це корпоративна відповідальність за клінічну результативність.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Сем Гелбрейс, Міністр Охорони Здоров'я Шотландії, 1998 р.</i> <p>Структура, в рамках якої організації з ОЗ звітують як за постійне вдосконалення якості своїх послуг, так і за підтримку високих стандартів допомоги, створюючи середовище у якому висока якість клінічної допомоги процвітатиме.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Департамент Охорони Здоров'я. Першокласний сервіс: Якість у новій НСОЗ. HMSO, Лондон, 1998р.</i> • <i>Міністерство Уельсу. Якісна допомога та клінічна довершеність. Кардіф: Міністерство Уельсу, 1998 р.</i> 	<p>Клінічне управління не замінить професійне самоуправління та індивідуальну клінічну думку – концепції, знаходяться у серцевині охорони здоров'я в цій країні. Але воно додасть додатковий вимір, що надасть населенню гарантії щодо стандартів клінічної допомоги.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Сем Гелбрейс, Міністр Охорони Здоров'я Шотландії, 1998 р.</i>

		<i>Office, 1998.</i>				
24	Risk management	<p>Risk is the chance of something happening that will have an impact upon objectives. It is measured in terms of consequences and likelihood.</p> <ul style="list-style-type: none"> based on the framework of the Australian Standard for risk management (AS4360) <p>Risk management is the process of defining and analyzing risks, and then deciding on the appropriate course of action in order to minimize these risks, whilst still achieving business goals.</p> <ul style="list-style-type: none"> http://www.the-chiefexecutive.com/glossary/risk-management.html 	<p>The culture, processes and structures that are directed towards the effective management of potential opportunities and adverse effects.</p> <ul style="list-style-type: none"> based on the framework of the Australian Standard for risk management (AS4360) 	Управління ризиками	<p>Ризик - це можливість такого випадку, що вплине на цілі. Він вимірюється відносно наслідків та вірогідності.</p> <ul style="list-style-type: none"> базується на структурі Австралійського Стандарту з управління ризиками (AS4360) <p>Управління ризиками є процесом визначення та аналізу ризиків, а потім – прийняттям рішень щодо відповідних дій, спрямованих на зведення до мінімуму цих ризиків, одночасно досягаючи бізнесових цілей.</p> <ul style="list-style-type: none"> http://www.the-chiefexecutive.com/glossary/risk-management.html 	<p>Культура, процеси та структури, які націлені на ефективне управління потенційними сприятливими можливостями та несприятливими впливами.</p> <ul style="list-style-type: none"> базується на структурі Австралійського Стандарту з управління ризиками (AS4360)
25	Health technology assessment	<p>Health technology is the application of scientific knowledge in health care and prevention.</p> <p>Health technology assessment (HTA) is a multidisciplinary</p>	<p>HTA usually four component parts:</p> <ol style="list-style-type: none"> Clinical Effectiveness Cost Effectiveness Patient issues Organisational Issues 	Оцінка медичних технологій	<p>Медичні технології є використанням наукових знань у охороні здоров'я та профілактиці.</p> <p>Оцінка медичних технологій (ОМТ) є мультидисциплінарним процесом, який підсумовує</p>	<p>ОМТ звичайно складається з 4-х компонентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клінічна ефективність Економічна ефективність Питання, пов'язані з пацієнтами

process that summarises information about the medical, social, economic and ethical issues related to the use of a health technology in a systematic, transparent, unbiased, robust manner. Its aim is to assist the formulation of safe, effective, health policies that are patient focused and seek to achieve best value.

Despite its policy goals, HTA must always be firmly rooted in research and the scientific method.

- *EUnetHTA – European Network for Health Technology Assessment*

інформацію щодо медичних, соціальних, економічних та етичних питань, які стосуються використання медичних технологій у систематичній, прозорій, неупередженій, розвиненій манері. Її ціллю є сприяння формуванню безпечної, ефективної політики охорони здоров'я, що зосереджена на пацієнті та націлена на досягнення найкращої цінності.

Незважаючи на свої політичні цілі, ОМТ повинна завжди бути міцно вкоріненою у дослідженні та науковому методі.

- *ЄСмережаОМТ – Європейська мережа зоцінки медичних технологій*

4. Організаційні питання